

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De scholasticæ Theologiæ Vanitate, qua superioris
ætatis homines, doctrinam & religionem suam
tueba[n]tur, Liber, in locos communes digestus. Omnibus
ueræ ac solidæ pietatis studiosis in primis ...**

Sarcerius, Erasmus

Francoforti, 1541

VD16 S 1775

De Purgatorio, suffragijs & exequijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29838

DOCTRINA SCHOLAST.

In limbo patrum erat dolor de dilatiōe gloriæ, non autem pœna sensibilis pro peccato.

Limbus patrū clausus fuit à Christo, ne quis ulterius introeat.

DE PURGATORIO,

suffragijs & exequijs,

Purgatorium ex multis scripturę locis probari potest.

Animæ in purgatorio quærunt requiem, & horrent pœnas.

Animæ suffragijs uiuentium liberantur ex purgatorio.

Ex purgatorio patet ad uitam æternam aditus.

Canonicæ pœnitentiæ etiã in purgatorio locum habent.

Pœna Canonica in pœnam purgatorijs mutari potest, & in illo persolui.

Animarum horror in purgatorio minuitur, charitas uerò augetur.

In purgatorio Papa non solum perfectissimis, sed etiã alijs quibuscunq; omnino omnes pœnas remittere potest.

¶ Non sequitur. Papa redimit animas ex purgatorio propter pecuniam ad structuram Basilicæ S. Petri: ergo ex charitate obligatur euacuare purgatorium, & animas gratis ex illo liberare.

Nec

Nec sequitur. Iniuria est pro redemptis orare: ergo Papa debet exequias & anniuersaria defunctorum remittere, & à beneficijs pro illis seruandis institutis, recedere.

Purgatorium probatur ex sacra scriptura, quæ est in Canone.

Animæ in purgatorio sunt securæ de sua salute.

Animæ in purgatorio non peccant, etiam si quærant requiem, & horreant pœnas.

Animæ suffragijs uiuentium liberantur ex purgatorio, nec opus habent, ut ipsæ per se satisfaciant pro peccatis.

Animæ in purgatorio sunt extra statum merendi, & augendæ charitatis.

Animæ in purgatorio satisfaciunt pro peccatorum pœnis, à quorum culpis absolutæ, hic non satisfecerunt.

Erroneum est, Deum à morituro non requirere aliam, quàm mortis pœnam.

Animæ in purgatorio certæ esse possunt de sua salute, & anxie cupiunt nostra suffragia.

Papa habet absoluere animas à pœnis in purgatorio.

Anniuersaria, uigiliæ mortuorum, depositiones, septimus, tricesimus, fraternitates, oblationes &c. piæ sunt ceremoniæ, quibus iuantur animæ in purgatorio.

Preceptū dei habemus orandi pro mortuis.

Missæ

DOCTRINA SCHOLASTICA

Missæ iuuant mortuos, ut liberentur ex purgatorio.

Non est Christianus, qui se non implicet Missis pro defunctis.

Purgatorium satisfactionibus redimitur, satisfactiones redimuntur pecunia.

Pœnæ purgatorij sunt satisfactiones seu satisfactioes pro pœnis purgatorij.

Agite pœnitentiã ait Christus: ergo ferendæ sunt pœnæ purgatorij post hanc uitam.

Pœnæ eternæ non remittuntur, nisi propter pœnam purgatorij, aut satisfactiones canonicas, hoc est, propter certa quædam opera non debita &c.

Heresis est dicere, imperfectam charitatẽ moriturus ferre secum necessariõ magnum timorẽ, qui per se solus satis est loco pœnæ purgatorij, & impedit introitum regni Dei.

Per indulgentias extrahuntur animæ ex purgatorio absolutæ.

Animæ in purgatorio, iudicio dei reseruantur, ad certum tempus tantum.

Animæ duæ uel tres per indulgentias sepe extrahuntur ex purgatorio, taetio occulto diuinæ seueritatis.

Purgatorij est locus, in quo est simul pœna sensus & damni, utraq; temporalis.

Animæ quædam ex specialibus causis in locis purgantur, in quibus deliquerunt.

Pœnæ

Pœna purgatorij est maxima. Nam sicut dilectiones spirituales sunt intense multũ, & præcellunt corporales, ita & tristitia de absentia super excellit omnem dolorem corporeum.

In purgatorio solatiũ tamen est in afflictione, ex certa spe beatitudinis, & ecclesie spiritualibus subsidijs & pijs amicorũ suffragijs, et quia charitas in eis cõgaudet ueritati correctionis.

Animabus in purgatorio, per modum suffragij, profunt indulgentiæ.

Suffragium est secundum scholasticos, quo animabus in purgatorio subuenitur.

Sciendum est & malorum parentalja opitulari mortuis.

Suffragia facta per unum uiuum profunt alteri uiuo propter charitatis unionem, sed sic prodest bonum factum alijs bono, secundum illud: sanctorum communionem, & particeps ego sum, quia una est omnium fidelium universalis ecclesia charitate coniuncta, quæ est societas & amicitia spiritualis. Vnde sicut quando est *Simila.* cõtracta societas omnium bonorum inter aliquos, quicquid unus lucratur oibus est commune, sic spiritualiter, non autem peccatori, qui non est de corpore Christi, sed membrum diaboli, quia non est cõuentio uel cõmunitio Christi ad Belial &c.

Suffragium uiui prodest mortuo propter charitatis unionem, & sic omnia bona bonorum profunt mortuis, etiam si fiant pro uiuis, sicut Missa. Au

DOCTRINA SCHOLAST:

Audienda est Missa pro salute uiuorum & defunctorum.

Mortui uiuunt in memorijs uiuorum, & sic omnes Missæ eis profunt, in quibus est unum memento pro mortuis. Profunt autem propter intentionem uiuorum.

Profunt in super suffragia omnibus & solis, qui sunt in purgatorio, qui possunt per alios satisfacere, qui non possunt per seipso.

Suffragia autem quibus iuuamus defunctorum animas, sunt preces sacerdotum, id est, Missæ, quæ inter cætera plus ualeat ad educendum e carcere.

Item sanctorum precibus iuantur animæ, non solum in patria, qui orant pro socijs suis, sed etiam precibus iustorum uiatorum, & precipuè oratione dominica. Item Psalterio quod est oratio spiritus sancti.

Animæ defunctorum quatuor modis soluantur, aut oblationibus sacerdotum, aut precibus sanctorum, aut charorum eleemosynis, aut ieiunio cognatorum.

Curatio uero funeris, cōditio sepulture, pompæ exequiarum, magis sunt uiuorum solatia, quàm subsidia mortuorum.

Vigiliæ quoque profunt mortuorum, ab ecclesia institutæ.

Soluantur eleemosyna charorum, quia eleemosyna a morte liberat, & facit inuenire uitam æternam.

æternam, quia etiam includit orationē & ieiunium, ad quæ tenetur elemosynam recipiens,

Soluuntur quoque animæ ieiunij, & quibuscunque afflictionibus corporalibus. Sicut beatus Dominicus catena unam disciplinam accipiebat, pro illis in purgatorio.

Liberantur etiā animæ defunctorum indulgentijs prælatorum, sicut enim prælatus potest dispensare thesaurum ecclesiæ, sic priuatus bona propria.

Sepultura quoque prodest uiuis & defunctis, ad astringendum fidem resurrectionis.

Mortuo profunt hæc ceremonialia circa sepuluram, cæra, oleum, oblationes, serica &c. quia talia cedunt in honorem Dei, & utilitatem pauperum uel ministrorum, ut si de panno serico fiat altaris paramentum, uel ecclesiæ ornamentum, uel in pecuniam redactum detur pauperibus.

Profunt & suffragia per malos facta ex opere operato, ut missa mali tatum, quatum boni, item ex opere operante uniuersalis ecclesiæ.

Item ex opere operante profunt suffragia, eius scilicet qui uel rogat uel mandat pro se aliquid fieri, sicut bonus dñs per malū seruum faciēdo elemosynā meretur & satisfacit, quia qui per alium facit, per seipsum facere uidetur, sicut Christus per malos ministros benedicit & baptizat, & sic suffragia à defunctis mādara uel

DOCTRINA SCHOLAST:

petita, per malos exhibita eis profunt.

Si certum est aliquē non esse in cœlo, infidelitas est pro eo orare, sicut & iniuriam facit martyri, qui pro eo orat.

Suffragia non profunt illis, qui sunt in limbo puerorum, quia non sunt in statu salutis.

Si inueniatur mortuus subito, qui prius fuit bonę uitę, in publico oratio pro eo fieri debet, quia iustus, si morte præoccupatus fuerit, erit in refrigerio &c.

Purgatorius ignis corporalis est, per quem tantummodo spiritus iustorum, qui in hac uita non impleuerunt poenitentiam, nec satisfactionem condignam, affliguntur.

Hi qui sunt in purgatorio spem habent euasione, quia sciunt se non esse in inferno, & tamen propter poenarum magnitudinem hoc ali quando non animaduertunt.

1. In purgatorio duplex poena est, una est poena damni, quæ est de carentia diuinæ uisionis,
2. altera est poena sensus de afflictione ignis, & quantum ad utrumq; minima poena purgatorii maior est maxima poena mundi.

De igne qui purgat animas dupliciter loqui possumus. Quantum ad id, quod primo affligit, sic est corporeus: quantum ad illud, quod proxime affligit & immediate, & sic est incorporeus. Primo modo dicitur ignis natura.
Secundo

Secundo modo dicitur ignis ~~similitudinariē~~,
sic dicitur leo uerus & leo pictus.

Ille autem ignis incorporeus dupliciter po-
test considerari. Primo, ut est instrumentum
naturæ, & sic agere potest in corpus, & non in
animam. Secundo prout est instrumentum di-
uinæ iustitiæ, & sic agit in animam imprimen-
do illi speciem suam, per quam affligitur, quia
uiolenter specie illa informatur. Sicut enim ani-
ma secundum ordinem naturæ unitur corpo-
ri, ut instituat uitam, sic merito secundum ordi-
nem iustitiæ unitur, à quo suscipiat poenam.

Dæmones non puniunt animas in purgato-
rio, sed illuc eas adducunt, uel etiam assistunt,
ut communiter dicitur.

De loco purgationis sic sciendum est, quod
locus ille dupliciter assignatur, aut secundum
legem communem, & sic est in uno loco, in par-
te inferni circa limbum patrum, aut secundum
dispensationem specialem, sic purgantur ani-
mæ aliquando in diuersis locis, in quibus pec-
cauerunt, hoc autem fit propter aliquam suam
reuelationē, propter suffragia eorum, quibus
apparent in illis locis, uel etiam propter aliqua
uituentium ædificationem.

Ignis purgatorius plus uel minus cruciat, se-
cundū quod quis plus uel minus decremabilis
secū tulit. Oportet enim priusq̄ dei facies uidea-
tur, q̄ lignum, scœnū, supula, maiora, minora &c.

DOCTRINA SCHOLAST.

similiter mediocria uenialia per cremationem totaliter
cōsumantur. Prædicta uerò pœnæ diuersitas, nō
est diuersitate ignis agētis, sed subiecti patiētis,
sicut sub eodem sole unus plus estuat, alter mi-
nus. Tanto enim quisq; torquetur diutius, quā
to affectus eius uenialibus adhærebat fortius.

Sicut pertinet ad seueritatem diuinę iustitię
bonos propter uenialia purgari in purgato-
rio, ita pertinet ad bonitatem diuinę misericor-
dię eisdem per suffragia reuelari.

Suffragia profunt defunctis, non ad meri-
tum uitæ, sed ad absolutionem pœnæ. Et hoc
uel ad pœnarum mitigationem, uel ad cellio-
rem pœnarum liberationem.

Purgatorium negare est erroneum, & à fide
alienum.

Locus purgatorij est duplex, sicut habēt san-
ctorum dicta, & reuelationes illis factę, cōmu-
nis & coniunctus inferno, scilicet superioreo,
& specialis secundum dispensationem Dei.

Idem est ignis inferni & purgatorij.

Ignis purgatorij est eternus secundum sub-
stantiã, sed est temporalis secundum effectum
purgationis.

Animę in purgatorio non solum purgantur
à Dei iustitia, sed deducuntur illuc ab angelis,
dęmones autem comitantur. & assistunt.

Aliquis in purgatorio diutius moratur, qui
minus affligitur, & è conuerso.

In

In purgatorio diutius torquentur alij, qui ad uenialia magis fuerunt immerſi.

Qui ſunt in purgatorio non poſſunt peccare uenialiter, quia non habent fomitem ex quo cauſatur.

Exiſtens in purgatorio eſt uiator ſecundum quid, in quantum retardatur à beatitudine, nō autem ſimpliciter.

Qui ſunt in purgatorio ſciunt ſe eſſe liberandos, alioqui non peterent ſuffragia.

Conſuetudo ſuffragiorum eccleſiæ pro mortuis incepit ab Apoſtolis.

Suffragia proſunt mortuis, ſicut & uiuis.

Inter ſuffragia pro mortuis, principale eſt euchariftia, ſecundum eleemoſynę, tertium ratio, quartum cætera bona.

Suffragia eccleſiæ ualēt ad tria, ad augmentum gratiæ, cuſtōdiam uirtutum, & ad deſenſionem ab hoſte.

Mortuus patitur detrimentum, ſi tardetur exequutio eleemoſynarum, quas prius mandauit fieri, nō quidem quo ad meritum, ſed quo ad effectum remedij.

DE INVOCATIONE, ^{181. 5.} adoratione, imaginibus, reliquijs & cultu ſanctorum. ^{Imaginibus adoratione 182.}

Chriſtus præcipuus apud patrem interceſ-